

לפני 25 שנה

גיליון "העולם הזה" שראה את השבוע לפני 25 שנה בדיוק, פורסם תחת הכותרת "שר החוצה" את מאמר העורך, שהתייחס לפור קרבות ההתשה בין ראשיה הממשלה דויד בן-גוריון לשרי החוץ המתפטרים משה שרת. כסדרה "רת או ביזנס?" הציג צוות כתבי "העולם הזה" תחת הכותרת "חברות קרושות בע"מ" את פירוט עסקיהן המסועפים של המפלגות הדתיות, וביניהן החברות "קרישא". כסדרה, מאחורי מסך החול" המשיך חילול תנתה כתיאור

מידת פגישותיו במרחב הפנים: "סגשתי את המופתי בביטוח", את מדור הבידור מילואו השבוע ארנון דורי מקיבוץ שדה בוקר, כסדרה של "כובים משרה ביקר". כשער הגיליון: שרה-חן משה שרת.

"העולם הזה" 974
תאריך: 14.6.1956

התפטרות משה שרת * נישואי איירן ברוזה * העדיקות

של חייך באדו * גדוד חוקעי השופרות של הרב גורן

העם

הנשק הסודי של שרת

הכל היה מוכן למכה הגדולה. כוחות בן-גוריון היו ערוכים להתקפה. המערך של שרת נראה מיואש. התימרון הגדול של משה שרת, שר החוץ, שביקש לאגוף את עמדות בן-גוריון בעזרת הדתיים מימין ומפ"ם משמאל, נכשל. של אמנם הדתיים התכוונו לפרוש מן הממשלה ביום הראשון, באמתלה של מיל-חמה בגידול החוזר, ובאו במגע עם הרפורטרים (כיום ל"ע) ואנשי מפ"ם. כדי ליצור חזית משותפת לעזרת שרת, אולם בן-גוריון חיסל את התימרון בפגז אחד.

בן-גוריון הודיע קצרות: התערבות שר המפלגות האחרות למען משה שרת תהווה תקדים, שיהיה מסוכן גם להן. כי מחר יתערב הוא במינוי השרים של המפלגות האחרות.

מאחר וממשלת ישראל אינה ממשלה הממונה על-ידי העם, אלא אגודה של מנהיגי מפלגות הממונים על-ידי מפלגותיהם, היה זה איום רציני, חוץ מזה איים בן-גוריון בפניו: פיצוץ הקואליציה, הודעה ברונגו, שעתה הוא מוכן לפילו לבריית עם תנועת החרות. לכל היה ברור, שמשה שרת יתפטר ביום הראשון.

נשק למען השר - אולם במחסנו של שרת היה עוד נשק סודי אחד. הוא נורה ביום רביעי שעבר, כאשר הגיע בצורת מיברק מארצות-הברית. הבריק אבא אבן: חל שינוי בסיכויי ישראל לקבל נשק.

בחוגי בן-גוריון שררה מבוכה. היה קיים חשש כי המיברק הוזמן על-ידי משה שרת עצמו, כדי להציל את עמדתו, שהרי סילוקו של שרת, בניגוד לרצון האמריקאים, יכול היה לחבל בקבלת הנשק. אולם בן-גוריון לא יכול היה להיות בטוח שאין ממש בהבטחה אבן. הוא לא רצה ששוב יגידו לו, כמו אחרי מיבצע כינרת, כי ישראל עמדה לקבל נשק ושהוא חיבל בדבר ברגע האחרון. סילוקו של שרת נידחה לכמה שבועות, עד התבהרות המצב.

עכשיו נשאלת השאלה: כמה נשק (אם בכלל) מוכנים האמריקאים לספק כדי להי ציל את משה שרת?

מנגנון

אבידה דיפלומאטית

"שלום איירן, איירן שלום!
אראך עוד בחלום..."
(מתוך שירי-עם אמריקאי)

אחת החגיגות המפוארות ביותר שנערכו החודש ברומא, ושמשכה אליה את מרת בית הסגל הדיפלומאטי של בירת איטליה, היתה חגיגת הנישואים של רינה (איירן) ברוזה (38). בעלת תפקיד של מזכיר ראשון בשגרירות הישראלית המקומית.

לגבי האנשים שהכירו את הכלה, היה זה לא רק טכס נישואים רשמי, אלא גם טכס סמלי של סתימת הגולל על אחת הקאריירות המזהירות ביותר בשירות החוץ הישראלי. הקאריירה של האשה שגילמה

גים מכדי להעריך הקרבה עצמית במלוא מובן המילה.

השמצות מקצועיות - רגשות הקינאה התעוררו ביתר שאת, כאשר גודע לפתע כי איירן נתמנתה למנהלת לשכת התיירות הממשלתית. המשמיצים המקצועיים עוררו רעש בעיתונות הצהובה, טענו כי איירן זכתה לתפקידה הרם רק תודות לקשריה הטובים עם האישים הנכונים. לשווא פורסם סם מיכרו למישרה, שהתאים בדיוק גמרן לסגולותיה האישיות של איירן ברוזה. הממשלה והתיירים נאלצו לוותר על שירותים אדיבים.

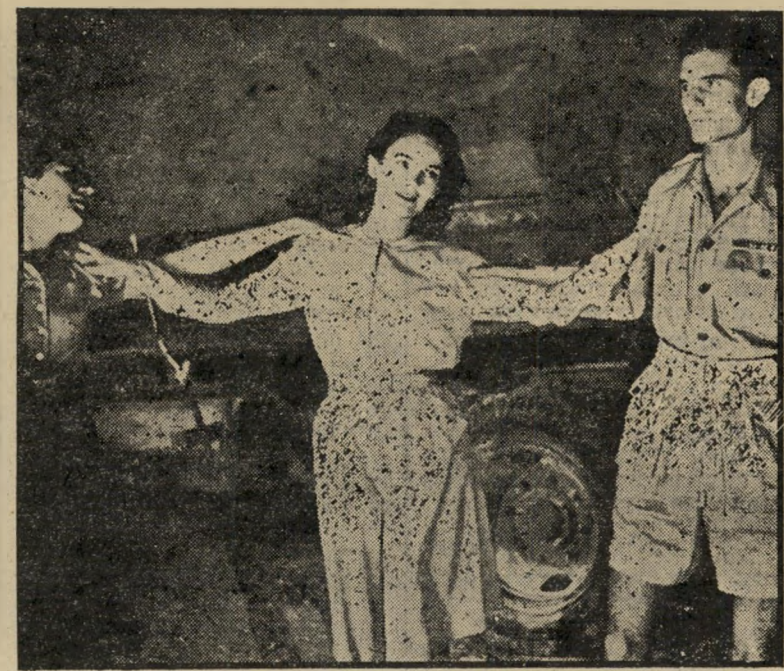
אך הידידים דאגו כי איירן לא תצא מקופחת, וכי לישראליותה יופעלו במלוא היכולת, במקום הנכון. היא הועברה ליצירות ישראל ברומא. בתפקיד מזכיר שני וניספה תרבותי. היחידה שנשארה אדישה לשמועות היתה איירן עצמה. בדירת הרוו"קו של שלה בווא ליסבון, המשקיפה על שדרת עצים מרודה באחד הרובעים המפורסמים של רומא. הניספה היא לתרום את מלוא חלקה למניעת בידוד המדיני של ישראל.

כאשה בעלת טאקט וקומה יפה, לבושה תמיד באלגנטיות ומושכת תשומת-לב גבי רים, זכתה איירן בתואר האשה בדרגה הדיפלומטית הגבוהה ביותר, אחרי קליד בות'לוס. שגרירת ארצות-הברית היפה פיה*.

אם היו אנשים שטענו כי מישרד-החוץ אינו יודע לטפח דיפלומטים מוכשרים, הנה ניתנה להם כאן תשובה מוחצת. אחרי שתי שנות שירות, הועלתה איירן ברוזה לדרגת מזכיר ראשון וקונסול כללי של ישראל ברומא.

מכה דיפלומטיה

בתפקיד זה הוטל * רעייתו של הנרי בות, מייסד ה"שבועונים טיים וליף."

דיפלומאטית איירן ברוזה
בסרט הישראלי בית אבי. סיפור נישואיה של אם הזמר הנודע, דייוויד ברוזה, שבטיקבות נישואיה ויתרה על קאריירה דיפלומטית מבטיחה.

עליה לקבל את פניו של דאג האמרשילד, הרווק הבינלאומי היפה. בדרכו לישר אל* איירן הציעה לו את מיטב עזרתה, אולם האמרשילד, מטבעו השדני כלפי נשים, העיר קצרות: "לא תודה". ברוך שמישרד-החוץ נזהר מלהגביל את פעולותיה הברוכות והפוריות לרומא בלבד. היא ערכה סיורים על פני ארצות אירופה, ביקרה בתפקידים שונים באמריקה, שם עובדת אחותה הלן בקונסוליה הישראלית בניו-יורק. לכל מקום שם נתקלה הדיפלומטיה הישראלית בגברים עקי שניים, הוועקה איירן.

באחת האזעקות האחרונות פגשה איירן במיליונר אמריקאי, ואז, שעה שהתפטרותה של משה שרת איימה כשואה מתקרבת על הדיפלומטיה הישראלית, ספגה זו מכה מתפקידה, עברה לארצות-הברית אל המנור חה ואל הנחלה*.

כמו בשיר העם האמריקאי גודע, יכלו ידידיה הרבים לומר לה: "איירן שלום, אראך עוד בחלום".

הנוב

הי הגיב

במרחק 11 קילומטר לסדום נובעים מזה אלפיים שנה (לפחות) מעיינות גפריי תיים חמים, שנמצאו מועילים ביותר לחר לים בדלקת פרקים. אך חולים אלה יכלו להגיע אליהם רק ברגל, לא היתה כל תחבורה מסודרת למקום.

השבוע נחנך בסדום שירות התחבורה הצעיר והמקורי ביותר במדינה: גיפ מיוחד יסיע במועדים קבועים את המעונני יינים להתרחץ בחמי זוהר שבעין בוקק.

אנשים

* ח"כ יוחנן באדר, בתגובה על סידרת הכתבות בעולם הזה, "דת או ביזנס?": "אני פוחד מן הרבנים. בכל מילחמה נגדם אני אהיה העריק הראשון."

* הרב הראשי לצה"ל אלוף-מישנה שלמה גורן, הביע השבוע את התלהבותו מהצעת חייל דתי להקים גדוד של תוקעי שופרות שיילחמו, כשעת הצורך, בשיטות הבדוקות והמנוסות מימי נצחוננו של יהו"ש שוץ בן-נח.

* הסנסציה האנושית של השבוע: בי מסיבה לזכר חיים ארלוזורוב קפצה אלמנת המנהיג הנרצח, סימה ארלוזורוב, לעבר יורש בעלה, משה שרת, והתריעה לעומתו: "משה, אם אתה נותן להם להוציא אותך (מהממשלה) אתה לא בן-אדם!" אחר כך פנתה סימה ארלוזורוב אל ציפורה שרת ואמרה: "אני הגנתי על חיים יותר מאשר את מגינה על משה."

* מזכיר האומות המאוחדות שמצא את מותו מאוחר יותר בג'ונגלים של קונגו הבלגית. ** מנישואיה אלה נולד בנה, המוכר כיום בארץ בשם דייוויד ברוזה.